

ทัศนคติเกี่ยวกับการ สรร ของนักศึกษาโรงเรียนสารพิทักษ์ช่างในเขตกรุงเทพมหานคร

นายอุทิศ . เชาวลิศ

006661

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

แผนกวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

±|832 832X

116325 3 2 X

ATTITUDES TOWARDS MARRIAGE: A CASE STUDY OF POLYTECHNICS STUDENTS
IN BANGKOK METROPOLITAN AREA

Mr. Utis Chaovalit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Demography)

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ทศนคติเกี่ยวกับการสมรสของนักศึกษาโรงเรียนสารพักช่างในเขต
 กรุงเทพมหานคร
 โดย   นายอุทิศ เชาวสิทธิ์
 แขนกวิชา   สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภััสสร ลิมานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

Worathai Yuma .....รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประภัสร์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

W. N. S. .....ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ เทพวัลย์)

อ.อภิชาติ จ.จารุสฤทธิรงค์ ..... กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.อภิชาติ จารุสฤทธิรงค์)

ภััสสร ลิมานนท์ ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภััสสร ลิมานนท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ทัศนคติเกี่ยวกับการสมรสของนักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างในเขต กรุงเทพมหานคร
ชื่อนิสิต	นายอุทิศ เชาวลิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัสสร สิมานนท์
แผนกวิชา	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
ปีการศึกษา	2521

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องทัศนคติเกี่ยวกับการสมรสของนักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ ต้องการที่จะทราบข้อเท็จจริงว่านักศึกษาที่คัดเลือกมาเป็นตัวอย่างในการศึกษา ซึ่งมีคุณลักษณะและภาวะแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และประชากรแตกต่างกัน จะมีแนวความคิดเกี่ยวกับการสมรสในแง่ต่างๆ เป็นไปในลักษณะใดและมีความแตกต่างกันน้อยประการใด

ข้อมูลที่น่ามาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มของนักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างเขตกรุงเทพมหานคร โดยเลือกตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครจากโรงเรียนสารพัดช่างพระนคร โรงเรียนสารพัดช่างสีพระยา โรงเรียนสารพัดช่างธนบุรี และโรงเรียนสารพัดช่างนครหลวง รวมทั้งสิ้น 1,035 คน จากการศึกษาลักษณะเบื้องต้นของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า นักศึกษามีอัตราส่วนระหว่างเพศที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งนักศึกษาชายมีมากกว่านักศึกษาหญิงเล็กน้อย นักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่งมีอายุระหว่าง 15-19 ปี ที่เหลือก็มีจำนวนลดน้อยลงไปตามลำดับเมื่ออายุสูงขึ้นจนกระทั่งอายุ 30-40 ปีขึ้นไป สำหรับสถานภาพสมรสปรากฏว่านักศึกษาประมาณร้อยละ 85 ยังเป็นโสด อีกประมาณร้อยละ 15 ผ่านการสมรสแล้ว เกี่ยวกับระดับการศึกษานักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างมีระดับการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จนถึงระดับปริญญาตรี แต่ที่มีมากที่สุดก็คือนักศึกษาที่สำเร็จระดับมัธยมศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษา ปรากฏว่านักศึกษาโรงเรียนสารพัดช่างประมาณร้อยละ 44 มีอาชีพประกอบเป็นหลักฐานแล้ว ส่วนอีกประมาณร้อยละ 56 ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ อาจจะถูกกล่าวโดยสรุปได้คือ

นักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวความคิดว่าผู้หญิงควรแต่งงานครั้งแรกเมื่ออายุ 21-22 ปี และผู้ชายควรแต่งงานเมื่ออายุ 25-26 ปี ส่วนเรื่องระยะเวลาในการรู้จักคู่สมรสก่อนการแต่งงานนั้น นักศึกษามีความเห็นว่าคุณสมรสควรรู้จักกันเป็นเวลา 1-2 ปี เกี่ยวกับเรื่องการสร้างฐานะก่อนการแต่งงาน ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าควรเก็บรวบรวมเงินทองให้ได้จำนวนหนึ่งก่อนแต่งงาน หากพิจารณาเกี่ยวกับระยะเวลาในการทำงานเพื่อสร้างฐานะ นักศึกษาก็มีความเห็นว่าควรจะยี่ระยะเวลาการทำงานออกไปจนกว่าคิดว่าจะพร้อมจึงแต่งงาน และหากพิจารณาเรื่องการทำงานของผู้หญิงภายหลังแต่งงานด้วย ก็ปรากฏว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสตรีควรออกทำงานนอกบ้าน แต่ก็ยังมีนักศึกษาอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่เห็นด้วย

ในการเลือกคู่สมรส นักศึกษามีแนวความคิดว่าจะเลือกคู่สมรสที่มีลักษณะความประพฤติดีเป็นอันดับแรก นักศึกษาที่เป็นโสดโดยทั่วไปมีความเห็นว่า ถ้าจะเลือกคู่สมรสจะขอคำปรึกษาจากบิดามารดา ส่วนนักศึกษาที่สมรสแล้วส่วนใหญ่ตอบว่า เมื่อครั้งที่แต่งงานตนเป็นผู้เลือกคู่สมรสเองโดยให้พ่อแม่ยอมรับ และนักศึกษายังมีความคิดเห็นอีกว่า คู่สมรสควรจะประกอบอาชีพคนละประเภทกับตน ส่วนเรื่องภูมิลำเนาของคู่สมรสนั้น นักศึกษามีความเห็นว่าคุณสมรสของตนจะมีภูมิลำเนาอยู่ที่ใดก็ได้

นักศึกษามีความเห็นว่าคุณสัมพันธ์ทางเพศก่อนการแต่งงานเป็นสิ่งน่ารังเกียจไม่ควรปฏิบัติ แต่ยังมีนักศึกษาอีกจำนวนไม่น้อยโดยเฉพาะนักศึกษาชายที่เห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาในเรื่องแนวความคิดที่มีต่อการรับรู้ของบิดามารดาเรื่องการมีคนรักของบุตรนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า บิดามารดาจำเป็นต้องรับรู้ในเรื่องนี้ ในค่านที่อยู่อาศัยภายหลังการแต่งงานนั้น นักศึกษามีความเห็นว่าจะพักอาศัยอยู่ที่ใดกับใครนั้นขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ในอนาคต

เกี่ยวกับเรื่องการบวชเรียนของผู้ชายก่อนการแต่งงาน สิ้นสอศทองหมั้นในการสมรส การดูฤกษ์ยามและตรวจดวงชะตาของคู่สมรส รวมทั้งการจดทะเบียนสมรส นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเรื่องเหล่านี้มีความจำเป็นในการสมรส ส่วนการจัดพิธีแต่งงานนั้น นักศึกษามีความเห็นว่าคุณควรจัดพิธีแบบง่ายๆ แต่ให้ถูกต้องตามประเพณีและมีพิธีสงฆ์

ในค่านการวางแผนครอบครัว นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นด้วย นักศึกษายังมีความเห็นอีกว่าเป็นความจำเป็นที่คู่สมรสจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ก่อนแต่งงาน และภายหลังการแต่งงานนักศึกษามีความเห็นว่าคุณควรเว้นระยะเวลา 2-3 ปี จึงมีบุตร

2

Thesis Title   ATTITUDES TOWARDS MARRIAGE: A CASE STUDY OF POLYTECHNICS
STUDENTS IN BANGKOK METROPOLITAN AREA

Name   Mr. Utis Chaovalit

Thesis Advisor   Assistant Professor Bhassorn Limanonda

Department   Sociology and Anthropology

Academic Year   1978

ABSTRACT

The purpose of this study is to find out attitude towards marriage among Polytechnics students who have different background in socio-economic and demographic characteristics. Different attitude toward marriage is expected.

The data used are drawn randomly from students of four Polytechnics school in Bangkok Metropolitan Area, namely Bangkok Polytechnics School, Sripahaya Polytechnics School, Thonburi Polytechnics School and Nakorn Luang Polytechnics School. The Sample size including 1,035 cases which composes of male and females students. Nearly half of students are in age groups 15-19 years and older respectively. Very few are in age groups 30-40 years. About 85 percent are still single while another 15 percent are married. Educational attainment among them ranged from grade 4 up to Bachelor Degree but the majority was M.S. 1-5 level. Fifty-six percent have not yet worked for ages.

The outcome of this study can be briefly concluded as follows:

The majority of the sample both males and females considered that the most appropriate age at marriage for woman should be 21-22 years of

age and 25-26 years for man to get married.

Before making any decision on marriage, man and woman, as they expressed, should get to know and learn about each other at least 1-2 years.

For economic establishment for the family, the majority agreed that before marrying, the couple should have some saving in order to secure their future life. In addition, nearly most of them feel that after marriage, wife should work outside home (for wages) to assist the economic of the family. Very few disagree to this idea.

Among various characteristics of mate proposed in this study, (for instance, good-looking, rich, well-educated, well-behaved) well-behaved was selected as their first choice. In general, single students feel that besides their own right and decision to select mates, their parents' acceptance upon this matter are also important. While those who are already married reveal that they selected mates themselves but also asked for parental acceptance. Mate with different occupation is more preferred.

Nearly most of students thought that it is quite ashamed to have premarital relationship especially for females since this idea is unacceptable in Thai society, while some said it does not matter.

Students thought that their parents should get to know about their son or daughter lover before getting married. Attitude toward post-nuptial residence, students feel that it depends on the situation in the future. A large number of them, however, would like to establish the neo-local residence.

Majority of students still consider that entering priesthood, giving a dowry, having astrological readings, having marriage registration

and licence are necessary for perfect marriage life. They express that wedding party should be simple but more important to have religious ceremony.

Knowledge, Attitude and Practice on family planning are considered important for couple to learn about before and after getting married. The couple should postpone for 2-3 years after getting married to have the first child.

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของบุคคลที่จะกล่าวนามต่อไปนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ เทพวัลย์ ผู้อำนวยการสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะประธานกรรมการ และอาจารย์ ดร.อภิชาติ จำรัสฤทธิรงค์ กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภััสสร สิมานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ซึ่งได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งเพื่อให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น แก้ไขการใช้ถ้อยคำในการเขียนให้ถูกต้อง และแก้ไขข้อบกพร่องทุกประการในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นับแต่เริ่มแรกจนถึงขั้นสุดท้ายให้เสร็จเรียบร้อยโดยสมบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสาวลักษณ์ เปี่ยมมิตติ ได้ให้ความกรุณาสอนและแนะนำการใช้โปรแกรม ตลอดจนการเขียนบัตรควบคุม เพื่อการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

อาจารย์พิเศษรุ กงทน ผู้อำนวยการกองโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา อาจารย์ - ประธาน กิจจะวัฒนะ หัวหน้าฝ่ายหลักสูตรพิเศษ กองโรงเรียน และอาจารย์ใหญ่โรงเรียน สารพัชช่างทั้ง 4 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณระพีพรพร หุ่นพานิช คุณจันทร์เพ็ญ แสงเทียนฉาย คุณวชิระ สิงหะคะ เชนทร์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสถาบันประชากรศาสตร์และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติอีกหลายท่าน ที่ไม่ได้กล่าวนามข้างต้น ได้ให้ความช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. วิธีศึกษาและรวบรวมข้อมูล	15
3. ทักษะที่เกี่ยวข้องกับอายุการสมรส	24
4. ทักษะที่มีต่อการตัดสินใจในการสมรส	39
5. ทักษะที่เกี่ยวข้องกับพิธีสมรส	78
6. ทักษะที่มีต่อการวางแผนครอบครัว	93
7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	112
ประวัติ	119

รายการตารางประกอบ

ตาราง	หน้า
ก. อัตราร้อยของนักศึกษาที่กำลังศึกษาในแต่ละโรงเรียน	19
ข. อัตราร้อยแสดงเพศของนักศึกษา	20
ค. อัตราร้อยแสดงอายุของนักศึกษา	21
ง. อัตราร้อยแสดงสถานภาพสมรสของนักศึกษา	21
จ. อัตราร้อยแสดงระดับการศึกษาของนักศึกษา	22
ฉ. อัตราร้อยแสดงอาชีพของนักศึกษา	23
ตารางที่	
1. อัตราร้อยของทัศนคติต่ออายุการแต่งงานครั้งแรกของผู้ชายจำแนกตามอายุและเพศ	27
2. อัตราร้อยของทัศนคติต่ออายุการแต่งงานครั้งแรกของผู้หญิงจำแนกตามอายุและเพศ	29
3. อัตราร้อยของทัศนคติต่ออายุการแต่งงานครั้งแรกของผู้ชายจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ	31
4. อัตราร้อยของทัศนคติต่ออายุการแต่งงานครั้งแรกของผู้หญิงจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ	33
5. อัตราร้อยของทัศนคติต่อระยะเวลาที่รู้จักคู่สมรสจำแนกตามอายุและเพศ	35
6. อัตราร้อยของทัศนคติต่อระยะเวลาที่รู้จักคู่สมรสจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ	36
7. อัตราร้อยของทัศนคติต่ออายุของคู่สมรสจำแนกตามสถานภาพสมรสและเพศ	38
8. อัตราร้อยของทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างฐานะ (การทำงาน) ก่อนการแต่งงานจำแนกตามระดับการศึกษา อายุและเพศ	41

ตารางที่

หน้า

9. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการสร้างฐานะ (การเก็บรวบรวมเงิน) ก่อนการแต่งงานจำแนกตามอายุและเพศ	44
10. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการสร้างฐานะ (การเก็บรวบรวมเงิน) ก่อนการแต่งงานจำแนกตามจำนวนพี่น้องและเพศ	46
11. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการทำงานของหญิงภายหลังแต่งงานจำแนก ตามระดับการศึกษาและเพศ	49
12. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการทำงานของหญิงภายหลังแต่งงานจำแนก ตามอาชีพและเพศ	50
13. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อประเภทอาชีพของคู่สมรสจำแนกตามอาชีพ และเพศ	52
14. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อภูมิภาคของคู่สมรสจำแนกตามสถานภาพสมรส และเพศ	54
15. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการรับรู้ของบิดามารดาเรื่องการมีคนรัก จำแนกตามอายุและเพศ	56
16. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อความสัมพันธ์ทางเพศก่อนการแต่งงาน จำแนกตามสถานภาพสมรส อายุและเพศ	59
17. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อลักษณะคู่สมรสจำแนกตามระดับการศึกษา และเพศ	62
18. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อลักษณะคู่สมรสจำแนกตามสถานภาพสมรส และเพศ	63
19. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติที่มีต่อการปรึกษากับบุคคลอื่นๆ ในการเลือกคู่ สมรส (คนโสด) จำแนกตามที่อยู่อาศัยวัยเด็กและเพศ	66
20. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติที่มีต่อการปรึกษาในการเลือกคู่สมรส (คนโสด) จำแนกตามระดับการศึกษา อายุและเพศ	67

21. อัตราส่วนร้อยละของการเลือกคู่สมรส(ผู้สมรสแล้ว)จำแนกตามที่อยู่อาศัย วัยเด็กและเพศ	73
22. อัตราส่วนร้อยละของการเลือกคู่สมรส(ผู้สมรสแล้ว)จำแนกตามอายุและ เพศ	71
23. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการเลือกคู่สมรสของบุตรจำแนกตามอายุ และเพศ	73
24. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการเลือกคู่สมรสของบุตรจำแนกตามระดับ การศึกษาและเพศ	75
25. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการเลือกที่อยู่อาศัยภายหลังการแต่งงาน จำแนกตามสถานภาพสมรสปีความารคาและเพศ	77
26. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการบวชเรียนก่อนแต่งงานจำแนกตามระดับ การศึกษาและเพศ	81
27. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการดูฤกษ์ยามการแต่งงานจำแนกตามระดับ การศึกษา สถานภาพสมรสและเพศ	82
28. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องสินสอดทองหมั้นจำแนกตามระดับ การศึกษา อายุและเพศ	84
29. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการจัดพิธีแต่งงานจำแนกตามอายุและเพศ	86
30. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการจัดพิธีแต่งงานจำแนกตามจำนวนพี่น้อง ระดับการศึกษาและเพศ	88
31. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการสมรสหมู่จำแนกตามระดับการศึกษา และเพศ	90
32. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการจดทะเบียนสมรสจำแนกตามสถานภาพ สมรส อายุและเพศ	92
33. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวจำแนกตามสถานภาพ สมรส ระดับการศึกษาและเพศ	96

ตารางที่	หน้า
34. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการปรึกษาเรื่องจำนวนบุตรจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ	97
35. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการมีความรู้เรื่องการวางแผนครอบครัวจำแนกตามระดับการศึกษา อายุและเพศ	100
36. อัตราส่วนร้อยละของทัศนคติต่อการมีบุตรคนแรกจำแนกตามระดับการศึกษาอายุและเพศ	101